

مشخصات انواع طرح‌های شهری مهم

سایر انواع طرح‌های محلی

طبق آیین‌نامه نحوه بررسی و تصویب طرح‌های توسعه و عمران محلی، ناحیه‌ای، منطقه‌ای و ملی... (مصوب هیأت وزیران مورخ ۱۳۷۸/۱۰/۱۲) سایر انواع طرح‌های محلی (علاوه بر طرح جامع، تفصیلی و هادی شهری) شامل موارد زیر می‌گردد:

۱- **طرح هادی روستا:** عبارت از طرحی است که ضمن ساماندهی و اصلاح بافت موجود میزان و مکان گسترش آبی و نحوه استفاده از زمین برای عملکردهای مختلف از قبیل مسکونی، تولیدی، تجاری و کشاورزی و تأسیسات و تجهیزات و نیازمندی‌های عمومی روستایی را حسب مورد در قالب مصوبات طرح‌های ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی یا طرح‌های جامع ناحیه‌ای تعیین می‌نماید.

شایان ذکر است با توجه به وجود محرومیت‌های بارز روستایی، طرح‌های هادی روستایی به‌عنوان یکی از طرح‌های شاخص محلی، همواره مورد توجه و در دستور کار نظام برنامه‌ریزی کشور قرار دارد.

ضرورت طرح‌های هادی روستایی

شهرها و روستاها به‌صورت متقابل یکدیگر را تحت تأثیر قرار می‌دهند. در صورتی نظام تهیه طرح‌های شهرسازی و آمایش سرزمین از ساماندهی و برطرف کردن مشکلات سکونتگاه‌های روستایی غافل ماند، آثار و مشکلات آن‌ها به سکونتگاه شهری نیز تسری یافته و مشکلات طرح‌های شهری را در رسیدن به اهداف خود بیشتر می‌نماید.

چنین طرح‌هایی در کشور ما از سال ۱۳۶۲ و تحت عنوان، روان بخشی روستاها، در یکی از نقاط روستایی شهرستان شهرکرد و توسط وزیر راه و شهرسازی وقت به مورد اجرا گذاشته شد، و در سال‌های بعد به‌خصوص از سال ۱۳۶۶ توسط بنیاد مسکن انقلاب اسلامی با جدیت تمام پیگیری شد.

همان‌طور که ذکر شد در قالب طرح هادی روستایی ساماندهی و اصلاح بافت موجود، میزان و مکان گسترش آبی و نحوه استفاده از زمین برای عملکردهای مختلف را بر حسب مورد در قالب مصوبات طرح‌های ساماندهی فضا و سکونتگاه‌های روستایی یا طرح‌های جامع ناحیه‌ای تعیین می‌نماید.

اهداف طرح‌های هادی روستایی به شرح زیر است:

الف ایجاد زمینه توسعه و عمران روستاها با توجه به شرایط فرهنگی اقتصادی اجتماعی.

ب تأمین عادلانه امکانات از طریق ایجاد تسهیلات اجتماعی، تولیدی، رفاهی.

ج هدایت وضعیت فیزیکی روستا.

د ایجاد تسهیلات لازم جهت بهبود مسکن روستائیان و خدمات محیط‌زیستی و عمومی.

مرجع تصویب‌کننده طرح‌های هادی روستایی "شورای تصویب طرح‌های هادی" در هر استان است.

۲- **طرح‌های ویژه:** عبارت از طرح‌هایی است برای نقاطی از کشور که به علت وجود عوامل طبیعی یا ساخته شده و یا برنامه‌های جدید توسعه و عمران و تأثیراتی که در منطقه حوزه نفوذ خود خواهند گذاشت واجد ویژگی خاصی بوده و نیاز به تهیه طرح برای توسعه هماهنگ در محدوده حوزه نفوذ عوامل مذکور دارند. عنوان و محدوده این طرح‌ها هم‌زمان با تصویب ضرورت تهیه طرح، حسب مورد به تصویب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران می‌رسد.

۳- **طرح شهرهای جدید:** عبارت است از طرح‌هایی که برای ایجاد شهرهای جدید طبق تعریف ماده (۱) تصویب‌نامه مورخ ۱۳۷۱/۶/۲۵ هیات دولت در قالب طرح‌های کالبدی ملی و منطقه‌ای و جامع ناحیه‌ای ضرورت و مکان ایجاد آن‌ها با سقف جمعیتی و نوع فعالیت معین به تصویب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران خواهد رسید و متعاقب آن و مانند سایر شهرها بایستی برای آن‌ها طرح جامع و تفصیلی تهیه شود. لازم به ذکر است، طبق ماده ۱ قانون ایجاد شهرهای جدید (مصوب ۱۳۸۰)، شهر جدید به نقاط جمعیتی اطلاق می‌گردد که در چهارچوب طرح مصوب شورای عالی شهرسازی و معماری ایران، در خارج از محدوده قانونی و حریم استحفاظی شهرها (هرکدام که بزرگ‌تر باشد) برای اسکان حداقل سی هزار نفر به اضافه ساختمان‌ها و تأسیسات موردنیاز عمومی، خدماتی، اجتماعی و اقتصادی ساکنان آن پیش‌بینی می‌شود.

۴- **طرح شهرک‌های مسکونی:** طرحی که برای ایجاد یک مرکز جمعیتی جدید در خارج از محدوده قانونی و حریم شهرها مصوب ۱۳۵۵ تهیه می‌شود.

۵- **طرح سایر شهرک‌ها:** طرح‌هایی که برای ایجاد شهرک غیرمسکونی با عملکرد خاص نظیر صنعتی، توریستی، تفریحی و... طبق مقررات و قوانین مربوط به آن‌ها تهیه می‌شوند.

